

Dokument ze zasedání

B9-0258/2023/REV

31.5.2023

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o opatřeních EU v boji proti rezistenci vůči antimikrobiálním látkám
(2023/2703(RSP))

Pernille Weiss

za skupinu PPE

Tiemo Wölken

za skupinu S&D

Billy Kelleher

za skupinu Renew

Tilly Metz

za skupinu Verts/ALE

Joanna Kopcińska

za skupinu ECR

Anja Hazekamp

za skupinu The Left

Usnesení Evropského parlamentu o opatřeních EU v boji proti rezistenci vůči antimikrobiálním látkám (2023/2703(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), a zejména na článek 168 této smlouvy,
 - s ohledem na návrh Komise ze dne 26. dubna 2023 týkající se doporučení Rady o posílení opatření EU pro boj proti antimikrobiální rezistenci v rámci přístupu „jedno zdraví“ (COM(2023)0191),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2018 o Evropském akčním plánu „Jedno zdraví“ proti antimikrobiální rezistenci (AMR)¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 24. listopadu 2021 o farmaceutické strategii pro Evropu²,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že v červenci 2022 označila Komise spolu s členskými státy antimikrobiální rezistenci za jednu ze tří prioritních zdravotních hrozeb v EU³; vzhledem k tomu, že se odhaduje, že více než 35 000 lidí v EU/EHP a více než 1,2 milionu lidí na celém světě⁴ zemře každý rok na přímý následek infekce způsobené bakteriemi odolnými vůči antibiotikům; vzhledem k tomu, že dopad antimikrobiální rezistence na zdraví je srovnatelný s dopadem chřipky, tuberkulózy a HIV/AIDS dohromady a trendy v nejnovějších údajích⁵ vykazují významný nárůst počtu infekcí a úmrtí, které lze přičíst téměř všem kombinacím bakterií a rezistence vůči antibiotikům, zejména ve zdravotnických zařízeních, kde přibližně 70 % případů infekcí způsobených bakteriemi rezistentními vůči antibiotikům bylo infekcemi spojenými se zdravotní péčí;
- B. vzhledem k tomu, že nebudou-li přijata žádná další opatření, mohl by počet úmrtí na rezistenci vůči antimikrobiálním látkám do roku 2050 celosvětově přesáhnout 10 milionů ročně, což je více než očekávaný počet úmrtí na rakovinu a cukrovku dohromady, a mohl by způsobit stejně katastrofální hospodářské škody jako světová finanční krize v letech 2008–2009;

¹ Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 153.

² Úř. věst. C 224, 8.6.2022, s. 47.

³https://health.ec.europa.eu/publications/hera-factsheet-health-union-identifying-top-3-priority-health-threats_en.

⁴ Murray, C. J. L., Ikuta, K. S., Sharara, F., et al. *Global burden of bacterial antimicrobial resistance in 2019: a systematic analysis (Globální zátěž rezistence bakterií vůči antimikrobiálním látkám v roce 2019: systematická analýza)*, *Lancet*, roč. 399, č. 10325, s. 629–655: [www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(21\)02724-0/fulltext](http://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(21)02724-0/fulltext).

⁵ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Health-burden-infections-antibiotic-resistant-bacteria.pdf>.

- C. vzhledem k tomu, že antimikrobiální rezistence má závažné důsledky pro lidské zdraví a ekonomické důsledky pro systémy zdravotní péče, neboť snižuje schopnost prevence a léčby infekcí, ohrožuje mimo jiné schopnost provádět chirurgické zákroky, léčbu pacientů s oslabenou imunitou, transplantace orgánů a léčbu rakoviny a má za následek vysoké náklady na systémy zdravotní péče v zemích EU/EHP⁶, které jsou už nyní pod tlakem v důsledku faktorů, jako je pandemie COVID-19; antimikrobiální rezistence je rovněž hrozbou pro bezpečnost potravin a potravinové zabezpečení, jelikož má dopad na zdraví zvířat a systémy produkce;
- D. vzhledem k tomu, že ačkoli antimikrobiální rezistence má na členské státy rozdílný dopad, opatření na úrovni EU k řešení antimikrobiální rezistence mohou přinést jednoznačnou přidanou hodnotu, protože žádný členský stát nemůže sám dosáhnout odpovídajícího řešení tohoto přeshraničního a globálního problému;
- E. vzhledem k tomu, že antimikrobiální rezistence spadá do rámce přístupu „jedno zdraví“, což znamená, že se dotýká oblastí lidského zdraví, zdraví zvířat i životního prostředí, a představuje mnohostrannou přeshraniční hrozbu pro zdraví, kterou nemůže řešit jedno odvětví samostatně ani jednotlivé země, neboť boj proti antimikrobiální rezistenci vyžaduje vysokou úroveň spolupráce mezi odvětvími a zeměmi, a to i na celosvětové úrovni;
- F. vzhledem k tomu, že ve sdělení Komise ze dne 29. června 2017 nazvaném Evropský akční plán „Jedno zdraví“ proti antimikrobiální rezistenci (AMR) (dále jen „akční plán proti antimikrobiální rezistenci z roku 2017“) (COM(2017)0339)⁷ je uvedeno více než 70 opatření týkajících se lidského zdraví, zdraví zvířat a životního prostředí, jejichž pokrok je pravidelně sledován⁸; vzhledem k tomu, že k úspěšnému řešení hrozby antimikrobiální rezistence je však zapotřebí dalších opatření ve všech třech složkách přístupu „jedno zdraví“; vzhledem k tomu, že to vyžaduje, aby Komise a členské státy věnovaly těmto oblastem větší pozornost a aby se zapojily do spolupráce mezi humánním lékařstvím, veterinárním lékařstvím, odvětvím výroby potravin, vodního hospodářství a životního prostředí a podpořily ji;
- G. vzhledem k tomu, že program EU4Health nabízí investice do boje proti antimikrobiální rezistenci, zejména prostřednictvím přímých grantů pro orgány členských států na provádění opatření týkajících se antimikrobiální rezistence, jako jsou národní akční plány v rámci přístupu „jedno zdraví“ proti antimikrobiální rezistenci, prevence infekcí a kontrola komunitních infekcí i infekcí spojených se zdravotní péčí, jakož i strategie dohledu nad antimikrobiálními látkami, které by měly sloužit k podpoře provádění doporučení Rady ve všech členských státech;
- H. vzhledem k tomu, že program Horizont Evropa bude poskytovat podporu výzkumným a inovačním akcím a partnerství v oblasti antimikrobiální rezistence v rámci přístupu

⁶ <https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/eaad-2022-launch>.

⁷ <https://www.oecd.org/health/health-systems/AMR-Tackling-the-Burden-in-the-EU-OECD-ECDC-Briefing-Note-2019.pdf><https://www.oecd.org/health/health-systems/AMR-Tackling-the-Burden-in-the-EU-OECD-ECDC-Briefing-Note-2019.pdf>.

⁸ https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-01/amr_2017_action-plan_0.pdf.

„jedno zdraví“⁹, zatímco další podporu při provádění tohoto doporučení Rady by mohlo poskytnout financování od Evropské investiční banky¹⁰ a pomoc v rámci Nástroje pro technickou podporu¹¹;

- I. vzhledem k tomu, že národní akční plány v rámci přístupu „jedno zdraví“ proti antimikrobiální rezistenci, pokud budou dostatečně financovány, jsou nezbytné pro koordinovanou reakci na antimikrobiální rezistenci napříč odvětvími; vzhledem k tomu, že v politickém prohlášení Valného shromáždění OSN na vysoké úrovni o antimikrobiální rezistenci z roku 2016¹² se členské státy OSN zavázaly pracovat na celostátní, regionální a celosvětové úrovni s cílem vypracovat v souladu s rezolucí Světového zdravotnického shromáždění 68.7 víceodvětvové akční plány v souladu s přístupem „jedno zdraví“ a s globálním akčním plánem pro boj proti antimikrobiální rezistenci¹³;
- J. vzhledem k tomu, že Komise ve své přehledové zprávě ze dne 18. října 2022¹⁴ uvedla, že ačkoli ve všech členských státech existují národní akční plány a většina z nich je alespoň do určité míry založena na přístupu „jedno zdraví“, svým obsahem a podrobnostmi se značně liší, a dospěla k závěru, že řada členských států by měla více uplatňovat přístup „jedno zdraví“, zejména pokud jde o opatření týkající se životního prostředí, která často chybějí nebo nejsou dobře propracována; vzhledem k tomu, že většina národních akčních plánů zmiňuje meziodvětvový koordinační mechanismus, který je jednou z klíčových součástí přístupu „jedno zdraví“, často však nemá jasnou strukturu, mandát ani složení; vzhledem k tomu, že mezi zdravotní aspekty některých národních akčních plánů patří vzdělávání a školení pracovníků odpovědných za nakládání s vodou v životním prostředí, zejména čištění odpadních vod v souvislosti s rezidui z výroby a používání léčiv, snižování množství neupraveného nemocničního odpadu a sběr nepoužitých léčiv z domácností a antimikrobiálních látek z farem; vzhledem k tomu, že v samotných národních akčních plánech nebývají hlavní složky, jako jsou provozní, monitorovací a hodnotící části, obecně dobře rozpracovány, ani nebývají k dispozici v souvisejících dokumentech a informace o rozpočtu v národních akčních plánech většinou zcela chybí;
- K. vzhledem k tomu, že byly vyjádřeny obavy ohledně udržitelného provádění národních akčních plánů členských států a opatření, která jsou v členských státech zavedena k zajištění účinného dosažení jejich strategických cílů; vzhledem k tomu, že členské státy by proto měly zajistit, aby jejich národní akční plány vycházely z přístupu „jedno zdraví“, měly vhodnou strukturu a pro každou činnost byly vyčleněny specifické prostředky a zdroje na sledování;

⁹ https://cordis.europa.eu/programme/id/HORIZON_HORIZON-HLTH-2024-DISEASE-09-01;
https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2022-02/ec_rtd_he-partnerships-onehealth-amr.pdfhttps://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2022-02/ec_rtd_he-partnerships-onehealth-amr.pdf.

¹⁰ <https://www.eib.org/en/index.htm>.

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240 ze dne 10. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro technickou podporu (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 1).

¹² <https://digitallibrary.un.org/record/845917#record-files-collapse-header>.

¹³ <https://www.who.int/publications/i/item/9789241509763>.

¹⁴ https://health.ec.europa.eu/publications/overview-report-member-states-one-health-national-action-plans-against-antimicrobial-resistance_en.

- L. vzhledem k tomu, že důkladný dohled nad antimikrobiální rezistencí a spotřebou antimikrobiálních látek a jejich sledování na všech úrovních v humánním lékařství, ale rovněž ve veterinárním lékařství, rostlinolékařství či v odvětví životního prostředí, stejně jako opatření v oblasti vodního hospodářství, hygieny a odpadních vod, má zásadní význam pro posouzení šíření antimikrobiální rezistence, podporu obezřetného používání antimikrobiálních látek a informování o opatřeních v oblasti prevence a kontroly infekčních onemocnění;
- M. vzhledem k tomu, že klíčovou součástí plánování prevence a kontroly infekcí, rozpoznávání trendů a řešení antimikrobiální rezistence jsou spolehlivé a srovnatelné údaje o používání, podávání, odstraňování a zdrojích antimikrobiálních látek, jakož i spolehlivé a srovnatelné údaje o zavádění a vývoji nových a inovativních antimikrobiálních léčebných postupů; vzhledem k tomu, že členské státy by měly zvážit zřízení platformy pro tyto údaje s jedním kontaktním místem a měly by v tomto ohledu uvažovat o případné úloze Evropského úřadu pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví (HERA) nebo Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC);
- N. vzhledem k tomu, že členské státy musí shromažďovat příslušné a srovnatelné údaje o objemu prodeje veterinárních antimikrobiálních léčivých přípravků a o používání antimikrobiálních léčivých přípravků u jednotlivých druhů zvířat; vzhledem k tomu, že uplatňování a provádění nařízení (EU) 2022/2371¹⁵ umožňuje zlepšit shromažďování srovnatelných a kompatibilních údajů a informací o antimikrobiální rezistenci a spotřebě antimikrobiálních látek; vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby členské státy přijaly další opatření k odstranění stávajících nedostatků v oblasti dozoru a sledování a k zajištění úplnosti údajů o antimikrobiální rezistenci a spotřebě antimikrobiálních látek na všech úrovních, včetně doporučení údajů, které mají být hlášeny, posouzení možnosti větší harmonizace pokynů týkajících se frekvence aktualizací údajů, přístupů k analýze údajů a úrovně podrobnosti hlášení údajů a rozvoje integrovaných systémů dozoru nad antimikrobiální rezistencí a spotřebou antimikrobiálních látek, které zahrnují oblasti lidského zdraví, zdraví zvířat, zdraví rostlin, výroby potravin, čištění odpadních vod a životního prostředí;
- O. vzhledem k tomu, že dosud není znám relativní význam všech potenciálních ložisek a cest přenosu antimikrobiální rezistence, a s ohledem na skutečnost, že úplný dohled nad šířením antimikrobiální rezistence není možný, je stále zapotřebí další primární výzkum za účelem zdokonalení dohledu nad antimikrobiální rezistencí a jejího sledování a zejména za účelem usnadnění rozhodování založeného na důkazech v tomto ohledu;
- P. vzhledem k tomu, že vědecké poznatky týkající se dohledu a sledování nejsou statické, a proto by měl mít výzkum v této oblasti vysokou prioritu, aby se zajistilo používání příslušných metodik;
- Q. vzhledem k tomu, že je zapotřebí více důkazů o rozvoji a šíření antimikrobiální rezistence prostřednictvím expozice patogenů přípravkům na ochranu rostlin a biocidním přípravkům; vzhledem k tomu, že možnost takového vývoje rezistence by

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2371 ze dne 23. listopadu 2022 o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách a o zrušení rozhodnutí č. 1082/2013/EU (Úř. věst. L 314, 6.12.2022, s. 26.).

měla být zohledněna v rámci hodnocení bezpečnosti a rozhodování o přípravcích na ochranu rostlin a biocidních přípravcích; vzhledem k tomu, že členské státy by měly s pomocí Komise zvážit způsoby shromažďování cenných a srovnatelných údajů o potenciální příčinné souvislosti mezi přípravky na ochranu rostlin, biocidními přípravky a antimikrobiální rezistencí, jakož i úlohu, kterou by při vyhodnocování těchto údajů a rozpoznávání trendů v celé EU mohly sehrát Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) a Evropská agentura pro chemické látky (ECHA);

- R. vzhledem k tomu, že environmentálnímu rozměru antimikrobiální rezistence byla věnována menší pozornost než antimikrobiální rezistenci v oblasti zdraví lidí nebo zvířat; vzhledem k tomu, že zpráva Programu OSN pro životní prostředí na rok 2023 nazvaná *Příprava na superbakterie: posílení environmentálních opatření v rámci přístupu „jedno zdraví“ v reakci na antimikrobiální rezistenci* poskytuje důkazy o tom, že klíčovou úlohu při vývoji, přenosu a šíření antimikrobiální rezistence hraje životní prostředí a že je také důležitou součástí řešení problému antimikrobiální rezistence¹⁶; vzhledem k tomu, že environmentální rozměr antimikrobiální rezistence zahrnuje znečištění z nemocničních i komunálních odpadních vod, odpadních vod z farmaceutické výroby, odtoků z rostlinné a živočišné výroby a dalších forem odpadů a úniků; vzhledem k tomu, že environmentální monitorování antimikrobiální rezistence ve sladké vodě, odpadních vodách, mořské vodě a zemědělských půdách nezbytné k lepšímu pochopení úlohy, kterou hraje přítomnost antimikrobiálních reziduí v životním prostředí při vzniku a šíření antimikrobiální rezistence, úrovních kontaminace životního prostředí a rizicích pro lidské zdraví; vzhledem k tomu, že sledování je rovněž nezbytné pro doplnění klinických údajů tím, že poskytuje populační údaje z environmentálního dohledu nad odpadními vodami s využitím materiálu pocházejícího z velkého souboru;
- S. vzhledem k tomu, že rezidua léčivých přípravků, zejména z farmaceutického průmyslu a nemocnic, a z čistíren odpadních vod¹⁷, se hojně vyskytují ve sladkých vodách (povrchových i podzemních) i v půdě, a řada publikací prokázala, že k antimikrobiální rezistenci mohou přispívat různé léčivé přípravky (včetně antibiotik), mikroplastů, kovů a dalších chemických látek;
- T. vzhledem k tomu, že opatření vypracovaná prostřednictvím národních akčních plánů v rámci přístupu „jedno zdraví“ proti antimikrobiální rezistenci by měla zahrnovat stanovení a sledování norem pro odpadní vody, spolupráci s výrobcí, vodohospodářii a odborníky na čištění odpadních vod s cílem prosazovat nejvhodnější technologie ke snížení antimikrobiálního znečištění, zvýšení počtu kontrol, zlepšení údržby systémů, převzetí větší odpovědnosti za nakládání s odpadními vodami a prosazování oběhového hospodářství; vzhledem k tomu, že je rovněž nezbytné zavést důkladný dohled nad antimikrobiální rezistencí v odpadních vodách, který by sloužil jako zdroj integrovaných informací o antimikrobiální rezistenci v obsluhovaných lokalitách a řešil by klíčovou potřebu sledování životního prostředí a zároveň by sloužil jako podklad pro výzkum potřebný ke stanovení vhodných limitů pro vypouštění odpadních vod;
- U. vzhledem k tomu, že cílem návrhů Komise z podzimu 2022¹⁸ je posílit environmentální

¹⁶ <https://www.unep.org/resources/superbugs/environmental-action>.

¹⁷ <https://www.nature.com/articles/s41579-021-00649-x.pdf>, p. 266.

¹⁸ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec

monitorování antimikrobiální rezistence ve sladké vodě, odpadních vodách a zemědělské půdě, uznává se však rovněž potřeba zapojení do integrovaného přístupu k antimikrobiální rezistenci „jedno zdraví“ i systémů dohledu, včetně životního prostředí¹⁹; vzhledem k tomu, že integrovaný dohled nad nálezy patogenů rezistentních vůči antimikrobiálním látkám u lidí, zvířat, rostlin, v potravinách, odpadních vodách a v životním prostředí je nezbytný k prevenci, rychlému odhalení a zvládnutí rozšíření nákazy infekčních onemocnění a k řešení problému antimikrobiální rezistence napříč odvětvími, a to i prostřednictvím zapojení příslušných odvětví akademické obce, a vzhledem k tomu, že užší spolupráce napříč těmito odvětvími může vést i k finančním úsporám; vzhledem k tomu, že tento proces zahrnuje sdílení údajů a informací napříč odvětvími v zájmu účinnějšího a koordinovanějšího přístupu k boji proti antimikrobiální rezistenci; vzhledem k tomu, že údaje poskytované těmito systémy dohledu mohou umožnit získání lepší představy o komplexní epidemiologii antimikrobiální rezistence a stát se zdrojem informací pro hodnocení rizik, jež mohou být vodítkem pro politická doporučení a mohou pomoci při přípravě iniciativ, které budou schopny reagovat na rizika antimikrobiální rezistence dříve, než se rozvinou v mimořádné situace velkého rozsahu;

- V. vzhledem k tomu, že důsledná prevence a kontrola infekcí, zejména v zařízeních akutní péče, jako jsou nemocnice, a v zařízeních dlouhodobé péče, může přispět k boji proti antimikrobiální rezistenci, a to i proto, že pandemie COVID-19 zvýšila povědomí o tom, jak prevence a kontrola infekcí, včetně opatření v oblasti vody a odpadních a hygienických zařízení, mohou snížit přenos mikroorganismů, včetně rezistentních; vzhledem k tomu, že více než 70 % zátěže antimikrobiální rezistencí pochází z infekcí spojených se zdravotní péčí, je však třeba posílit opatření a investice do vývoje vysokých standardů prevence a kontroly infekcí a bezpečné vody a odpadních a hygienických zařízení, a to prostřednictvím rozhodného zapojení do celosvětové strategie v oblasti ochrany a kontroly infekcí, rozšířením možností dohledu ze strany zdravotnických pracovníků, vysokými standardy bezpečnosti pacientů a přímými investicemi členských států do této oblasti.;
- W. vzhledem k tomu, že úsilí o boj proti antimikrobiální rezistenci je rovněž podkopáváno stále častějším nedostatkem antibiotik na celém světě a tím, že lékaři musí kvůli nedostupnosti nejvhodnějších a pro daný účel vhodných látek předepisovat alternativní antimikrobiální látky, což má za následek rozvoj rezistentních infekcí a přispívá k zátěži antimikrobiální rezistencí; vzhledem k tomu, že je proto naléhavě nutné předcházet zhoršujícímu se nedostatku léčivých přípravků a zvládat je;
- X. vzhledem k tomu, že je dobře známo, že nevhodné používání antimikrobiálních látek, jakož i nedostatečná kontrola infekcí a prevence, a to jak u lidí, tak u zvířat, jsou hlavními příčinami zvýšené úrovně antimikrobiální rezistence; vzhledem k tomu, že v

pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky, směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu a směrnice 2008/105/ES o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky (COM(2022)0540) a návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o čištění městských odpadních vod (přepracované znění) (COM(2022)0541).

¹⁹ Studie – *Study on a future-proofing analysis of the 2017 EU AMR Action Plan (Studie o analýze schopnosti akčního plánu EU proti antimikrobiální rezistenci z roku 2017 reagovat na budoucí vývoj)*, Evropská komise, Generální ředitelství pro zdraví a bezpečnost potravin, listopad 2022.

členských státech se přesto opakovaně objevují zprávy o nedostacích při zajišťování vysoké úrovně dohledu nad antimikrobiálními látkami; vzhledem k tomu, že obezřetné používání antimikrobiálních látek a vysoké standardy prevence a kontroly infekcí na úrovni komunitní péče, nemocnic a zařízení dlouhodobé péče jsou zásadními aspekty pro omezení vzniku a rozvoje antimikrobiální rezistence; vzhledem k tomu, že doporučení Rady, které doplňuje revizi právních předpisů Unie v oblasti léčivých přípravků, navrhuje zavést do revidované směrnice o kodexu Unie týkajícím se humánních léčivých přípravků²⁰ zvláštní regulační opatření k posílení obezřetného používání antimikrobiálních látek;

- Y. vzhledem k tomu, že podle odhadů se v EU spotřebuje 8 % všech humánních antibiotik bez lékařského předpisu²¹; vzhledem k tomu, že Světová zdravotnická organizace (WHO) provedla průzkum v zemích sousedících s EU v rámci svého evropského regionu a odhadla, že až každý třetí člověk v těchto zemích konzumuje antibiotika bez lékařského předpisu²², přičemž hlavními způsoby získávání antibiotik je jejich nákup bez předpisu doma nebo v zahraničí (navzdory platným právním předpisům), užívání zbylých antibiotik nebo jejich získávání od přátel a rodiny²³;
- Z. vzhledem k tomu, že společná akce EU v oblasti antimikrobiální rezistence a infekcí spojených se zdravotní péčí (EU-JAMRAI) dospěla k závěru, že chybí účinné nástroje, které by ovlivňovaly provádění dohledu nad antimikrobiální rezistencí na úrovni jednotlivých zemí i evropských systémů zdravotní péče²⁴; vzhledem k tomu, že je třeba vypracovat hlavní prvky evropských programů dohledu nad antimikrobiálními látkami, které by mohly být začleněny do praktických a realizovatelných politik na úrovni členských států a EU;
- AA. vzhledem k tomu, že antimikrobiální rezistence vede ke zvýšené nemocnosti a úmrtnosti zvířat a ohrožuje jejich zdraví, dobré životní podmínky, a tím i produktivitu, což znamená, že má významný socioekonomický dopad na odvětví zemědělství; vzhledem k tomu, že zdraví a dobré životní podmínky zvířat, zejména zvířat určených k produkci potravin, mají vliv na bezpečnost potravinového řetězce; vzhledem k tomu, že zajištění vysoké úrovně zdraví a dobrých životních podmínek zvířat vede k větší odolnosti zvířat a snižuje jejich náchylnost vůči nakažám, což pomáhá omezit používání antimikrobiálních látek; vzhledem k tomu, že pokud je ohroženo zdraví zvířat nebo lidí, měli by mít chovatelé zvířat a veterinární lékaři v krajním případě možnost vhodně

²⁰ Návrh Komise ze dne 26. dubna 2023 směrnice Evropského parlamentu a Rady o kodexu Unie týkajícím se humánních léčivých přípravků a o zrušení směrnice 2001/83/ES a směrnice 2009/35/ES (COM(2023)0192).

²¹ Údaje o antimikrobiální rezistenci (AMR): používání antibiotik se v EU snižuje, je třeba ale vyvinout další úsilí, Evropská komise, 17. listopadu 2022: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_22_6951.

²² *1 in 3 use antibiotics without prescription, WHO/Europe's study shows (Ze studie WHO/Evropa vyplývá, že každý třetí člověk užívá antibiotika bez lékařského předpisu)*, Světová zdravotnická organizace, 21. listopadu 2022: <https://www.who.int/europe/news/item/21-11-2022-1-in-3-use-antibiotics-without-prescription--who-europe-s-study-shows>.

²³ Studie – *Antimicrobial resistance and causes of non-prudent use of antibiotics in human medicine in the EU (Antimikrobiální rezistence a příčiny neobezřetného používání antibiotik v humánní medicíně v EU)*, Evropská komise, Generální ředitelství pro zdraví a bezpečnost potravin, duben 2017.

²⁴ Politické prohlášení – *Appropriate use of antibiotics in a One Health Perspective (Vhodné používání antibiotik z hlediska přístupu „jedno zdraví“)*, EU–JAMRAI, 2021: https://eu-jamrai.eu/wpcontent/uploads/2021/02/201020_EUJAMRAI_policy-brief_WP7_appropriate-use-of-antibiotics-one-health-perspective.pdf.

používat antibiotika, která nejsou zařazena na rezervní seznam pro humánní použití;

- AB. vzhledem k tomu, že evropské zemědělství a odvětví chovu zvířat už přijaly významná opatření a dosáhly významného snížení rizik antimikrobiální rezistence, zejména tím, že upřednostnily léčebné používání antibiotik před profylaktickým²⁵;
- AC. vzhledem k tomu, že použití antimikrobik v léčivých přípravcích určených pro zvířata urychluje vznik a šíření rezistentních mikroorganismů a ohrožuje účinné používání stávajících antimikrobik, jejichž počet je již nyní omezený, k léčbě infekcí u lidí; vzhledem k tomu, že podle odhadů studií z roku 2017 je 73 % všech antimikrobik prodaných na celém světě v absolutním vyjádření použito u zvířat určených k produkci potravin; vzhledem k tomu, že podle těchto studií představovaly lékové formy vhodné pro skupinovou léčbu (perorální roztoky, premixy a perorální prášky) přibližně 88 % celkového prodeje a lékové formy určené pro léčbu jednotlivých zvířat (injekční a jiné přípravky) představovaly zhruba 12 % celkového prodeje; vzhledem k tomu, že podle úřadu EFSA bylo v posledních letech v několika členských státech dosaženo pokroku při snižování antimikrobiální rezistence u zvířat určených k produkci potravin;
- AD. vzhledem k tomu, že používání kalů z čistíren odpadních vod a statkových hnojiv k hnojení zemědělské půdy může vést k rozvoji antimikrobiální rezistence kvůli šíření bakterií rezistentních vůči antimikrobiálním látkám a genů antimikrobiální rezistence v životním prostředí, čímž se dále kontaminuje potravinový řetězec; vzhledem k tomu, že je nutné zavést obezřetné postupy hospodaření se statkovými hnojivy, ačkoli je zapotřebí více údajů, aby bylo možné zahájit opatření založená na důkazech;
- AE. vzhledem k tomu, že jedním z účinných způsobů, jak dosáhnout cílů v oblasti prevence a snižování antimikrobiální rezistence ve stanoveném časovém horizontu a jak sledovat pokrok je vytyčení konkrétních, měřitelných cílů, které budou doplňovat prováděcí opatření stanovená po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami; vzhledem k tomu, že rozpravy o cílech v oblasti antimikrobiální rezistence probíhají na mezinárodní úrovni – například v rámci transatlantické pracovní skupiny pro antimikrobiální rezistenci, v rámci cílů udržitelného rozvoje OSN a skupiny G7 – a že v listopadu 2022 na třetí celosvětové konferenci ministrů na vysoké úrovni o antimikrobiální rezistenci byl potvrzen význam stanovení cílů, které by vedly k přijetí rozhodných politických opatření na národní i celosvětové úrovni a ke konsolidaci úsilí a závazků;
- AF. vzhledem k tomu, že cíl 50% snížení celkového prodeje antimikrobiálních látek pro hospodářská zvířata a akvakulturu v EU do roku 2030 byl zahrnut do strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ a do akčního plánu pro nulové znečištění, a omezené používání antimikrobiálních látek u hospodářských zvířat by mělo být sledováno prostřednictvím podpůrných opatření společné zemědělské politiky, v odvětví lidského zdraví v současné době na úrovni EU žádný cíl, který by souvisel s antimikrobiální rezistencí, neexistuje; vzhledem k tomu, že Komise spolu se střediskem ECDC navrhla konkrétní cíle jak na úrovni Unie, tak na úrovni členských států, které by snížily zbytečné používání antimikrobik, přičemž doporučené cíle na úrovni členských států náležitě zohledňují situaci v jednotlivých státech a různé stávající úrovně spotřeby

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/6 ze dne 11. prosince 2018 o veterinárních léčivých přípravcích a o zrušení směrnice 2001/82/ES (Úř. věst. L 4, 7.1.2019, s. 43).

antimikrobiálních látek a šíření klíčových rezistentních patogenů a odrážejí úroveň úsilí, které má každý členský stát vyvinout, aby dosáhl společných cílů EU, aniž by došlo k ohrožení zdraví a bezpečnosti pacientů, a zároveň umožňují cílenou podporu v případě potřeby a sledování budoucího pokroku;

- AG. vzhledem k tomu, že stanovení doporučených cílů na úrovni EU v oblasti spotřeby antimikrobiálních látek a antimikrobiální rezistence je užitečným prostředkem k dosažení a sledování pokroku jak v oblasti souvisejících faktorů, které ovlivňují antimikrobiální rezistenci, zejména spotřeby antimikrobiálních látek, tak v oblasti šíření antimikrobiální rezistence, zejména pokud jde o patogeny, které představují největší zátěž a hrozbu pro veřejné zdraví v EU, a vzhledem k tomu, že doporučené cíle vycházejí ze stávajících údajů hlášených v rámci dohledu EU v roce 2019, který byl zvolen jako výchozí rok, přičemž stav z let 2020 a 2021 je kvůli pandemii COVID-19 a výjimečným omezujícím opatřením považován za výjimečný, a tudíž nevhodný jako podklad, měly by doporučené cíle přispět k dosažení společných cílů a mohou být doplněny vnitrostátními cíli, které se týkají dalších aspektů souvisejících s antimikrobiální rezistencí, jako jsou prevence a kontrola infekcí, dohled nad antimikrobiálními látkami, postupy předepisování léčivých přípravků, školení či odpovídající velikost balení;
- AH. vzhledem k tomu, že zvláštní průzkum Eurobarometru o antimikrobiální rezistenci z roku 2022 odhalil, že znalosti o antibiotikách jsou v EU stále nedostatečné, neboť pouze polovina dotázaných si je vědoma toho, že antibiotika jsou proti virům neúčinná, a že mezi členskými státy stále existují velké rozdíly v informovanosti občanů EU a navíc téměř každý desátý občan EU užívá antibiotika bez lékařského předpisu, tyto výsledky ukazují, že je třeba zvýšit a zlepšit prosazování stávajících a připravovaných právních předpisů o léčivých přípravcích v členských státech a komunikační a osvětové činnosti týkající se antimikrobiální rezistence a obezřetného používání antimikrobiálních látek na všech úrovních jako prostředku zvyšování znalostí a podpory změn v chování občanů a zdravotnických pracovníků;
- AI. vzhledem k tomu, že v boji proti antimikrobiální rezistenci plní důležitou úlohu vzdělávání, prohlubování dovedností, informovanost a odborná příprava pracovníků působících v humánním lékařství, veterinárního lékařství a agronomie, pokud jde o antimikrobiální rezistenci, prevenci a kontrolu infekcí a přístup „jedno zdraví“, a to zejména s ohledem na jejich úlohu při prosazování obezřetného používání antimikrobiálních látek a při poskytování informací pacientům a zemědělcům; vzhledem k tomu, že na důkazech založené programy průběžného vzdělávání a osnovy by měly podle potřeby zahrnovat povinné meziodvětvové kurzy odborné přípravy a průpravy v oblasti antimikrobiální rezistence, prevence a kontroly infekcí, rizik pro životní prostředí, biologické bezpečnosti a dohledu nad antimikrobiálními látkami;
- AJ. vzhledem k tomu, že důležitou součástí řešení problému antimikrobiální rezistence bude informovanost veřejnosti a změna chování; vzhledem k tomu, že k podpoře změny chování bude zapotřebí inkluzivní přístup zdola nahoru a potenciální přínos usnadnění sdílení znalostí a osvědčených postupů;
- AK. vzhledem k tomu, že podle WHO bylo od července 2017 schváleno 11 nových antibiotik (buď Komisí, nebo Úřadem USA pro potraviny a léčiva, nebo oběma orgány)

a až na některé výjimky mají nově schválená antibiotika oproti stávající léčbě jen omezený klinický přínos, protože více než 80 % z nich pochází ze stávajících tříd, jejichž mechanismy rezistence jsou dobře doložené a očekává se u nich rychlý vznik rezistence;

- AL. vzhledem k tomu, že v současné době je vyvíjeno 43 antibiotik a kombinací s novou farmakologicky účinnou látkou, pouze několik z nich splňuje alespoň jedno z kritérií WHO pro inovaci (tj. nepřítomnost známé křížové rezistence, nové vazebné místo, způsob účinku nebo třída), což znamená, že celkově klinické přípravky a nedávno schválená antibiotika nepostačují k řešení problému rostoucího výskytu a šíření antimikrobiální rezistence;
- AM. vzhledem k tomu, že bakteriofágy mají značný potenciál stát se cenově dostupným a účinným nástrojem pro kontrolu bakterií jako potenciální alternativa nebo doplněk antibiotické terapie, a že by měl být upřednostněn vhodný regulační rámec pro registraci bakteriofágů jako doplňkových látek v krmivech i jako veterinárních léčivých přípravků v souladu s Pokyny Evropské agentury pro léčivé přípravky (EMA) týkajícími se kvality, bezpečnosti a účinnosti veterinárních léčivých přípravků zvláště určených pro fágovou terapii;
- AN. vzhledem k tomu, že neschopnost vyvinout a uvolnit nová účinná antibiotika nebo nové antimikrobiální látky zhoršuje dopad antimikrobiální rezistence; vzhledem k tomu, že je proto naléhavě nutné vyvinout a provádět nové pobídky a zabývat se alternativními léčebnými postupy, jako jsou bakteriofágy, a zároveň zajistit dostupnost a cenovou přijatelnost veřejně podporovaných produktů;
- AO. vzhledem k tomu, že cílem Komise je podporovat pokročilý výzkum nových a starých antimikrobiálních látek, alternativních léčebných postupů, včetně bakteriofágů, diagnostiky a očkovacích látek proti rezistentním patogenům, a vyvíjet lékařská protiotpatření a související technologie a řešit problémy trhu;
- AP. vzhledem k tomu, že v celosvětovém měřítku je téměř 50 % léčby antibiotiky u lidí zahájeno bez správné diagnózy a nesprávným lékem, což podtrhuje potenciál diagnostiky při předcházení nevhodnému a nadměrnému užívání antibiotik²⁶;
- AQ. vzhledem k tomu, že od přijetí akčního plánu proti antimikrobiální rezistenci z roku 2017 bylo předloženo několik návrhů nových hospodářských modelů pro uvádění nových antimikrobiálních látek na trh, mimo jiné v závěrech iniciativy JAMRAI, která dne 31. března 2021 stanovila „strategii k realizaci pobídek pro více evropských zemí ke stimulaci inovací v oblasti antimikrobiálních látek a přístupu k nim“;
- AR. vzhledem k tomu, že Komise zadala studii nazvanou *Uvedení lékařských protiotpatření proti antimikrobiální rezistenci na trh*, která modeluje čtyři typy tahových (motivačních) mechanismů různého finančního objemu určených k odměňování inovací a zajištění přístupu k antimikrobiálním látkám, a to záruku příjmů, odměny za vstup na trh v kombinaci se zárukou příjmů, paušální odměny za vstup na trh a platby za milníky, spolu s možnostmi jejich provádění na úrovni EU; vzhledem k tomu, že studie rovněž

²⁶ <https://www.bcg.com/publications/2022/model-for-tackling-antimicrobial-resistance>

potvrdila širokou shodu na tom, že tahové (motivační) mechanismy by měly být doplněny tlakovými (odrazujícími) mechanismy;

- AS. vzhledem k tomu, že další investice do výzkumu a vývoje inovativních diagnostických nástrojů by doplnily úsilí o zlepšení prevence a léčby; vzhledem k tomu, že rychlejší a akutnější diagnostické nástroje by usnadnily obezřetnější používání antimikrobiálních látek ve všech zdravotnických zařízeních;
- AT. vzhledem k tomu, že pracovní program EU4Health 2023 nabízí investice do boje proti antimikrobiální rezistenci, zejména prostřednictvím specifické aktivity Podpora inovací a přístupu k antimikrobiálním látkám, která umožní vytvoření sítě určené k podpoře Komise a členských států při přípravě a provádění veřejných zakázek na lékařská protipatření a rezervní kapacity pro výrobu cílených lékařských protipatření proti antimikrobiální rezistenci nebo na přístup k nim;
- AU. vzhledem k tomu, že opatření v oblasti výzkumu a inovací podporovaná programy Horizont 2020 a Horizont Evropa mají klíčový význam pro vývoj, hodnocení a provádění opatření proti antimikrobiální rezistenci, pokračující podpora a spolupráce mají i nadále zásadní význam pro posílení dopadu výzkumu a inovací na odhalování, prevenci a léčbu infekcí způsobených rezistentními patogeny, a měly by být posíleny;
- AV. vzhledem k tomu, že antimikrobiální rezistence je naléhavým problémem, který nemá krátkodobé řešení; vzhledem k tomu, že by tomuto problému měla být i nadále přiznána priorita pro financování na úrovni EU a členských států i po skončení současných rozpočtových cyklů a že by se mu mělo dostávat trvalé podpory na úrovni EU;
- AW. vzhledem k tomu, že očkovací látky jsou nákladově efektivním a účinným nástrojem pro prevenci přenosných nemocí u lidí i zvířat, a proto mají potenciál omezit šíření infekcí v důsledku antimikrobiální rezistence a omezit používání antimikrobiálních látek; vzhledem k tomu, že je proto nezbytné podporovat očkování prostřednictvím opatření na zvýšení informovanosti občanů a zdravotníků o významu očkování a řešením váhavých postojů k očkování, a to ve všech věkových skupinách, zejména však u rizikových skupin, jakož i vývojem, dostupností a přístupem k očkovacím látkám;
- AX. vzhledem k tomu, že pro zajištění plného a účinného provádění politik a opatření proti antimikrobiální rezistenci v rámci přístupu „jedno zdraví“ má zásadní význam meziodvětvová spolupráce členských států a zapojení zúčastněných stran a že tato spolupráce by měla být posílena zejména prostřednictvím sítě EU pro boj proti antimikrobiální rezistenci v rámci přístupu „jedno zdraví“;
- AY. vzhledem k tomu, že vysoká úroveň spolupráce mezi agenturami EU (úřadem EFSA, střediskem ECDC a agenturou EMA) by měla být dále posílena a rozšířena o Evropskou agenturu pro životní prostředí (EEA) a agenturu ECHA, aby byla zajištěna konzistentní reakce na antimikrobiální rezistenci založená na důkazech v rámci přístupu „jedno zdraví“;
- AZ. vzhledem k tomu, že boj proti antimikrobiální rezistenci je v kontextu přístupu „jedno zdraví“ jednou z priorit strategie EU v oblasti globálního zdraví⁵, a to i prostřednictvím začlenění konkrétních ustanovení o antimikrobiální rezistenci v souvislosti s jednáním WHO o potenciální mezinárodní dohodě o prevenci pandemií, připravenosti a reakci na

ně, přičemž celosvětová pozornost věnovaná antimikrobiální rezistenci roste, je třeba podporovat mezinárodní spolupráci, aby byla zajištěna koordinovaná reakce celosvětového společenství a odpovídající podpora zaměřená na priority stanovené na globální a regionální úrovni pro financování, výzkumu a politického úsilí, a v tomto ohledu by měla probíhat posílená spolupráce, zejména v rámci Organizace spojených národů, skupiny G7, skupiny G20 a s organizacemi čtyřpartity (Organizací OSN pro výživu a zemědělství (FAO), Programem OSN pro životní prostředí (UNEP)⁴⁸, Světovou organizací pro zdraví zvířat (WOAH) a WHO), ale také dvoustranně mezi členskými státy a zeměmi mimo EU;

- BA. vzhledem k tomu, že provádění akčního plánu proti antimikrobiální rezistenci z roku 2017 a tohoto doporučení Komise by mělo být pravidelně sledováno, aby bylo možné měřit pokrok při dosahování jejich cílů a zjistit nedostatky v úsilí o řešení problému antimikrobiální rezistence;

Obecná ustanovení

1. je i nadále hluboce znepokojen celosvětovou zdravotní hrozbou, kterou představuje antimikrobiální rezistence, a vyjadřuje politování nad opakujícími se a stále se zvyšujícími ztrátami na životech v EU i jinde, jejichž příčinou je antimikrobiální rezistence; je plně přesvědčen, že antimikrobiální rezistence vyžaduje v EU mnohostrannou strategii založenou na přístupu „jedno zdraví“;
2. vítá návrh Komise na doporučení Rady o posílení opatření EU v boji proti antimikrobiální rezistenci na základě přístupu „jedno zdraví“ a vyzývá Radu, aby na základě tohoto usnesení přijala doporučení jako způsob, jak urychlit činnost v oblastech, které doplňují právní předpisy v rámci navrhovaného balíčku týkajícího se léčivých přípravků;
3. připomíná však, že pravomoci přijímat závazné akty Unie „k boji proti ... nejzávažnějším přeshraničním nemocem“, „k boji proti vážným přeshraničním zdravotním hrozbám“ a „ke stanovení vysokých standardů kvality a bezpečnosti léčivých přípravků a zdravotnických prostředků“ nadále podléhají řádnému legislativnímu postupu podle článku 168 SFEU; zastává proto názor, že pokud by opatření dosažená na základě doporučení nebyla dostatečná, bude třeba přijmout další legislativní opatření na úrovni EU;
4. zdůrazňuje, že úspěšné řešení antimikrobiální rezistence vyžaduje trojí přístup, který kombinuje obezřetné používání antibiotik u lidí a zvířat, zavádění vhodných opatření pro prevenci a kontrolu infekcí, zejména ve zdravotnických zařízeních, a podporu výzkumu a vývoje nových antimikrobiálních látek a alternativ k antimikrobiálním látkám; zdůrazňuje, že opatření v těchto oblastech se vzájemně doplňují a nesmí být důvodem ke snižování ambicí v jiných oblastech;

Národní akční plány proti antimikrobiální rezistenci

5. vyzývá členské státy, aby do 1. března 2024 zavedly, zveřejnily a prováděly národní akční plány proti antimikrobiální rezistenci založené na přístupu „jedno zdraví“, které budou v souladu s cíli globálního akčního plánu Světové zdravotnické organizace a prohlášením ze zasedání Valného shromáždění OSN na vysoké úrovni o AMR z roku

2016, a aby tyto národní akční plány pravidelně aktualizovaly; členské státy by měly zejména:

- a. zajistit, aby boj proti antimikrobiální rezistenci a podpora obezřetného používání antimikrobiálních látek byly v národních akčních plánech zahrnuty mezi priority systémů zdravotní péče jednotlivých zemí;
- b. zajistit, aby národní akční plány zahrnovaly prováděcí plány a plány pro sledování, budování kapacit, vhodné lidské a finanční zdroje a mechanismy pro zajištění jejich účinné správy;
- c. zajistit, aby národní akční plány zahrnovaly meziodvětvové koordinační mechanismy s jednoznačně stanoveným mandátem, provozní strukturou a složením, které budou zahrnovat znalce a aplikující odborníky z oblastí humánního lékařství, veterinárního lékařství a životního prostředí;
- d. zajistit, aby národní akční plány obsahovaly konkrétní opatření k dosažení měřitelných zastřešujících cílů, způsoby provádění a ukazatele pro hodnocení pokroku při dosahování těchto cílů, včetně nákladů na multirezistentní lidské infekce a neuspokojené léčebné potřeby, a aby obsahovaly doporučené cíle uvedené v oddílu E tohoto doporučení;
- e. zajistit, aby národní akční plán odkazoval na příslušné prvky strategických plánů vypracovaných v rámci společné zemědělské politiky pro boj proti antimikrobiální rezistenci;
- f. zajistit, aby národní akční plán uplatňoval přístup založený na rizicích a zahrnoval opatření založená na důkazech pro prevenci, sledování a omezování šíření antimikrobiální rezistence v životním prostředí;
- g. vyčlenit vhodné a dostatečné lidské a finanční zdroje pro účinné provádění národních akčních plánů, stanovit priority a odpovídajícím způsobem rozdělit zdroje a zároveň zajistit provádění v opomíjených oblastech, jako je životní prostředí;
- h. zajistit, aby se otázka antimikrobiální rezistence řešila nebo zohledňovala v jiných národních akčních plánech nebo pokynech, například v plánech boje proti rakovině, plánech pro zdraví dětí a matek, pandemických plánech a plánech dlouhodobé péče;
- i. pravidelně, tj. nejméně jednou za dva roky, vyhodnocovat národní akční plány, posuzovat jejich účinky a přijímat opatření k řešení výsledků hodnocení a dalších relevantních podnětů, přičemž je třeba zohlednit nová zjištění a nové trendy a
- j. zpřístupnit veřejnosti všechny údaje, které byly v tomto ohledu použity, na zvláštních internetových stránkách;

Dohled nad antimikrobiální rezistencí a spotřebou antimikrobiálních látek a jejich sledování

6. vyzývá členské státy, aby do roku 2030 odstranily stávající nedostatky v dohledu a sledování a zajistily úplnost údajů, případně včetně údajů v reálném čase, a to jak o antimikrobiální rezistenci, tak o spotřebě antimikrobiálních látek na všech úrovních (např. na úrovni komunitní péče, nemocniční péče či zařízení dlouhodobé péče), a podpořily tak obezřetné používání antimikrobiálních látek v humánním lékařství:
- a. zajištěním – v koordinaci se střediskem ECDC – toho, aby dohled nad antimikrobiální rezistencí bakterií u člověka zahrnoval nejen izoláty z krevního řečiště a mozkomíšního moku (invazivní izoláty), ale i všechny ostatní izoláty z klinických mikrobiologických laboratoří, a aby byly odpovídající údaje pravidelně hlášeny středisku ECDC s cílem rychle odhalit a lépe posoudit rozsah a šíření patogenů rezistentních vůči antimikrobiálním látkám v členských státech i mezi nimi;
 - b. požadavkem, aby infekce způsobené kritickými multirezistentními organismy, jako je *Acinetobacter baumannii* rezistentní vůči karbapenemům, Enterobacteriaceae (např. *Klebsiella pneumoniae*, *Escherichia coli*) rezistentní vůči karbapenemům a *Candida auris*, byly považovány za onemocnění podléhající hlášení podle vnitrostátních právních předpisů;
 - c. rozšířením dohledu nad antimikrobiální rezistencí u lidí na patogeny se vznikající nebo již prokázanou antimikrobiální rezistencí v důsledku jejich expozice látkám v životním prostředí, zejména látkám používaným v přípravcích na ochranu rostlin nebo biocidních přípravcích;
 - d. shromažďováním údajů o předepisování a výdeji antimikrobiálních látek pro užití v humánním lékařství na příslušných úrovních a využívání údajů o elektronických receptech a další digitální infrastruktury pro shromažďování a sdílení zdravotních dat, zejména společného evropského prostoru pro zdravotní data, aby bylo možné sledovat předepisování antimikrobiálních látek a poskytovat zpětnou vazbu o trendech a vzorcích předepisování, do nichž jsou zapojeni předepisující lékaři, lékárníci a další strany shromažďující tyto údaje; shromažďování těchto údajů by mělo být omezeno na účely obezřetného používání antimikrobiálních látek v humánním lékařství a mělo by být vždy v souladu s nařízením o společném evropském prostoru pro zdravotní data a zahrnovat přísné záruky respektování osobních údajů a soukromí subjektů údajů;
 - e. rozvojem integrovaných systémů dozoru nad antimikrobiální rezistencí a spotřebou antimikrobiálních látek zahrnujících i humánní lékařství na terciární i komunitní úrovni, jakož i veterinární lékařství, rostlinolékařskou péči, potravinářskou výrobu, čištění odpadních vod a ochranu životního prostředí (zejména vody a půdy); toto integrované a nepřetržité sledování musí být navrženo tak, aby účinně a rychle odhalovalo propuknutí nákazy, ale v případě půdy a vodních útvarů také určovalo přítomnost genů antimikrobiální rezistence, trendy a jejich toxicitu, přičemž výsledky tohoto sledování musí být podkladem pro účinné strategie boje proti antimikrobiální rezistenci ve všech odvětvích;
 - f. posouzením možnosti větší harmonizace pokynů pro dohled, konkrétně frekvence aktualizací údajů, přístupů k analýze údajů, úrovně podrobnosti při vykazování

údajů, stanovení ukazatelů a jejich měrných jednotek, aby bylo možné srovnávat výsledky v jednotlivých členských státech;

7. vyzývá Komisi, aby na úrovni EU vytvořila databázi údajů o antimikrobiální rezistenci a spotřebě antimikrobiálních látek v humánním lékařství, veterinárním lékařství a v odvětví ochrany životního prostředí;
8. vyzývá Komisi, aby na základě stanovisek úřadu EFSA posoudila nákazy zvířat způsobené bakteriemi rezistentními vůči antimikrobiálním látkám) a zjistila, zda je třeba některé z těchto nákaz uvést v nařízení (EU) 2016/429²⁷ s cílem zařadit je do kategorií určených pro případný regulační dohled, kontrolu nebo jiná opatření pro řízení;

Prevence a kontrola infekcí a voda a hygienická a odpadní zařízení

9. vyzývá členské státy, aby zajistily, že se budou provádět a průběžně sledovat opatření pro prevenci a kontrolu infekcí v humánním lékařství, aby se tak přispělo k omezení šíření patogenů rezistentních vůči antimikrobiálním látkám, zejména:
 - a. posílením prevence a kontroly infekcí a zlepšením v oblasti čistoty vody a odpadních a hygienických zařízení, čištění prostředí a nakládání s odpady ve zdravotnických zařízeních a zařízeních dlouhodobé péče prostřednictvím:
 - i. zajištění základních kompetencí v oblasti prevence a kontroly infekcí a vody a odpadních a hygienických zařízení pro pracovníky nemocniční hygieny;
 - ii. zajištění odpovídajících zdrojů pro provádění minimálních požadavků a případně hlavních složek programů prevence a kontroly infekcí;
 - iii. zajištění dostatečných finančních a lidských zdrojů pro programy prevence a kontroly infekcí a zlepšování služeb v oblasti vody a odpadních a hygienických zařízení;
 - iv. zlepšení dostupnosti diagnostických nástrojů;
 - v. kontroly kvality;
 - vi. dohledu;
 - vii. hodnocení;
 - viii. vypracování vhodných pokynů a
 - ix. zvyšování povědomí a školení pro všechny příslušné zdravotnické pracovníky;
 - b. obnovou stávající nemocniční infrastruktury a posílením lidských zdrojů s cílem zajistit vysokou úroveň prevence a kontroly infekcí a zároveň dodržovat kritéria

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429 ze dne 9. března 2016 o nálezích zvířat a o změně a zrušení některých aktů v oblasti zdraví zvířat („právní rámec pro zdraví zvířat“). Úř. věst. L 84, 31.3.2016, s. 1.

environmentální udržitelnosti;

- c. zajištěním důkladného zohlednění bezpečnosti pacientů a prevence infekcí spojených se zdravotní péčí, včetně sepse, zejména zlepšením dohledu, odborné přípravy zdravotnických pracovníků a zajištěním vysoce kvalitní mikrobiologické podpory a záznamů pacientů;
 - d. zajištěním průběžného odborného vzdělávání v oblasti prevence a kontroly infekcí, a to i v oblasti vody a odpadních a hygienických zařízení, pro veškeré pracovníky v rámci komunitní péče, pracovníky nemocnic a zařízení dlouhodobé péče;
 - e. zlepšením odborného vzdělávání v oblasti odstraňování odpadu a meziodvětvových vazeb, které přispívají k šíření infekcí a antimikrobiální rezistenci, pro veškeré pracovníky v rámci komunitní péče, pracovníky nemocnic a zařízení dlouhodobé péče;
 - f. zajištěním, aby problematika antimikrobiální rezistence byla zahrnuta do vzdělávacích programů všech studijních oborů a učňovských oborů souvisejících se zdravotní péčí a aby byly plně vypracovány a prováděny vnitrostátní programy imunizace pro všechny věkové skupiny, zejména však pro rizikové skupiny, a provedením revize programů s ohledem na prevenci antimikrobiální rezistence a přijetím opatření k postupnému odstranění nemocí, jimž lze předcházet očkováním, na základě doporučení Rady ze dne 7. prosince 2018 o posílení spolupráce v boji proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním²⁸;
10. vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly opatření ke zlepšení zdraví a dobrých životních podmínek zvířat určených k produkci potravin s cílem snížit výskyt a šíření infekčních onemocnění v chovech hospodářských zvířat a následně snížit potřebu používání antimikrobiálních látek, zejména:
- a. důrazným nabádáním veterinárních lékařů a dalších příslušných subjektů, aby zemědělcům poskytovali poradenství v oblasti prevence a kontroly infekčních onemocnění, včetně alternativních metod, které napomáhají provádění zákazu profylaktického používání antimikrobiálních látek v potravinářské výrobě, který je součástí poslední revize právních předpisů v oblasti veterinárních léčivých přípravků;
 - b. omezením antibiotik používaných ve veterinárním lékařství na ta, která WHO zařadila na seznam „nejméně důležitých“ pro lidské zdraví, a zákazem používání těch, která jsou klasifikována jako „kriticky důležitá s nejvyšší prioritou“²⁹;
 - c. podporou zavádění opatření v oblasti biologické bezpečnosti a prevence a kontroly infekcí v zemědělských podnicích;

²⁸ Doporučení Rady ze dne 7. prosince 2018 o posílení spolupráce v boji proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním. Úř. věst. C 466, 28.12.2018, s. 1.

²⁹ <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/312266/9789241515528-eng.pdf>.

- d. zaváděním přístupu zdola nahoru ke změnám chování v zemědělství prostřednictvím vzdělávání a usnadňováním sdílení znalostí a osvědčených postupů;
 - e. využíváním podpory dostupné v rámci společné zemědělské politiky k provádění preventivních opatření proti infekčním onemocněním, která jdou nad rámec minimálních právních požadavků EU;
 - f. využíváním Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu (2021–2027) na projekty zahrnuté do vnitrostátních programů a v souladu s pravidly způsobilosti stanovenými dotčenými členskými státy, a v případě potřeby poskytováním dodatečné finanční nebo strukturální podpory;
 - g. prováděním opatření členských států, která jsou uvedena v příloze sdělení nazvaného Strategické zásady pro udržitelnější a konkurenceschopnější akvakulturu v EU na období 2021–2030 (COM(2021)0236);
 - h. podporou používání alternativ k antibiotikům v akvakultuře;
 - i. podporou využívání očkování, a to i v akvakultuře, a alternativ s cílem pomoci předcházet některým nakažám a zabránit zbytečnému používání antimikrobiálních látek;
 - j. podporou vývoje a používání inovativních doplňkových látek v krmivech a podporou nutričních zásahů pro udržení a zlepšení zdravotního stavu zvířat a pro prevenci nemocí a potřeby používání antimikrobiálních látek;
 - k. zlepšováním zdraví zvířat prostřednictvím zavádění programů biologické bezpečnosti, biologické ochrany, očkování a správného chovu hospodářských zvířat;
 - l. vývojem strategií pro zlepšení hygieny a nakládání s odpadními vodami v potravinářské výrobě, nakládání s živočišnými odpady a čištění odpadních vod;
 - m. vývojem cílených opatření podle odvětví, jakmile budou k dispozici údaje o používání antimikrobiálních látek u jednotlivých druhů zvířat určených k produkci potravin podle článku 57 nařízení (EU) 2019/6;
 - n. rozvojem cílené předúpravy odpadů v celém procesu od zemědělce po jatka za účelem odstranění rezistencí patogenů a snížení obsahu antimikrobiálních látek před jejich vypouštěním do životního prostředí nebo do veřejné kanalizace;
 - o. zlepšením dostupnosti a ekonomické efektivity diagnostických nástrojů;
 - p. omezením používání těch antibiotik, která by se podle vědeckých poznatků měla používat jako poslední možnost v humánní medicíně;
11. vyzývá Komisi, aby na základě doporučení úřadu EFSA předložila návrh revize právních předpisů EU v oblasti dobrých životních podmínek hospodářských zvířat, neboť, jak je uvedeno ve strategii EU „od zemědělce ke spotřebiteli“, lepší životní

podmínky pomáhají posílit imunitní systém zvířat;

12. vyzývá členské státy, aby provedly osvědčené postupy pro hospodaření se statkovými hnojivy založené na důkazech a osvědčené postupy pro nakládání s kaly z čistíren odpadních vod, které budou řešit jejich používání v zemědělství s cílem snížit expozici životního prostředí látkám s antimikrobiálními vlastnostmi a determinantům antimikrobiální rezistence;
13. vyzývá k optimalizaci systému sledování a hodnocení antimikrobiálních látek používaných v ochraně rostlin na regionální úrovni a na úrovni jednotlivých zemí v souladu s doporučeními programu UNEP;³⁰
14. trvá na tom, že nejpozději do 1. června 2026 musí být zavedeny pokyny EU pro prevenci a kontrolu infekcí v humánním lékařství, zejména pro nemocnice a zařízení dlouhodobé péče, s odpovídajícími vazbami a aktualizacemi na klinické pokyny, a že při vypracovávání těchto pokynů by měly být zohledněny mezinárodní pokyny a měla by být zajištěna úzká spolupráce s evropskými a vnitrostátními profesními sdruženími;

Dohled nad antimikrobiálními látkami a jejich obezřetné používání

15. vyzývá členské státy, aby zajistily provádění opatření na podporu obezřetného používání antimikrobiálních látek, zejména:
 - a. prováděním pokynů EU pro léčbu běžných infekcí a perioperační profylaxi a případné přizpůsobení těchto pokynů vnitrostátním podmínkám, aby se dodržovaly osvědčené postupy a optimalizovalo obezřetné používání antimikrobiálních látek;
 - b. navržením opatření pro zdravotnické pracovníky s cílem zajistit, aby dodržovali pokyny pro obezřetné používání;
 - c. usnadněním výměny znalostí a osvědčených postupů mezi zdravotnickými pracovníky na všech úrovních zdravotní péče;
 - d. nabádáním zdravotnických pracovníků, aby pacienty upozorňovali na riziko zneužívání, nadužívání a nesprávného odstraňování antimikrobiálních látek;
 - e. zlepšením dostupnosti, nákladové efektivnosti a včasnosti diagnostických testů, se zvláštním zřetelem na rychlé testy prováděné před předepsáním antimikrobiální léčby, zejména v primární péči, aby se zajistilo optimální předepisování a udržitelné používání antibiotik a optimalizovala se tak antimikrobiální léčba snížením používání širokospektrých antibiotik; a
 - f. pokud je to možné, omezením předepisování antibiotik na osobní konzultace;
16. vyzývá Komisi, aby zavedla výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy v

³⁰ https://www.unep.org/resources/superbugs/environmental-action?gclid=CjwKCAjw3ueiBhBmEiwA4BhspORyl2FvYKYC7fLimOJhkw0cUCYkdzVm-iNEyTrumAw90gQ2ap7nBRoC6LgQAvD_BwE

oblasti účinných programů dohledu nad antimikrobiálními látkami;

17. vyzývá členské státy, aby zavedly programy pro sběr a bezpečné odstraňování nepoužitých, prošlých a zbylých antimikrobiálních látek z komunitní péče, nemocnic a zařízení dlouhodobé péče, zemědělských podniků, poskytovatelů veterinární péče, a výrobních zařízení a zajistily, aby tato zařízení pro odstraňování mohla využívat i veřejnost prostřednictvím místního zdravotnického zařízení;
18. vyzývá členské státy a Komisi, aby spolupracovaly na zajištění důsledného provádění nařízení 2019/6 způsobem, který zohlední rozdíly ve veterinárním používání antimikrobiálních látek v členských státech, aby bylo zajištěno, že veterinární lékaři nebudou nuceni používat více antibiotik, než považují za nezbytné pro léčbu zvířete, a který nebude nepřiměřeně omezovat častější používání lékařských protiopatření, jako je očkování;
19. vyzývá Komisi, aby usilovala o vypracování pokynů EU pro léčbu nejčastějších infekcí u lidí a pro perioperační profylaxi u lidí, které by zahrnovaly informace o používání vhodných diagnostických testů, zejména včetně doporučení, aby se vždy usilovalo o provedení diagnostických testů, včetně rychlých testů, pokud jsou k dispozici, před předepsáním antimikrobiální léčby, o potřebě antibiotik, o volbě vhodného antibiotika (pokud je to nutné, na základě posouzení zdravotnickým pracovníkem po provedení diagnostického testu), o dávkování a intervalech mezi dávkami a době trvání léčby/profylaxe, s přihlédnutím k nejlepší dostupné praxi, dostupnosti antibiotik a potřebě zajistit jejich optimální a co nejbezpečnější použití, a aby při vypracovávání těchto pokynů přihlížela ke *Knize antibiotik AWaRe*³¹, kterou vypracovala WHO, a zajistila úzkou spolupráci s evropskými a vnitrostátními profesními sdruženími;
20. vyzývá členské státy, aby v rámci hodnocení bezpečnosti a rozhodování o těchto přípravcích zvažily riziko vzniku rezistence vůči antimikrobiálním látkám v humánním a veterinárním lékařství v důsledku používání přípravků na ochranu rostlin nebo biocidních přípravků, a to na základě vědeckých důkazů, a aby v případě potřeby po konzultaci s dotčenými zúčastněnými stranami zavedly vhodné podmínky nebo omezení používání dotčených přípravků;

Doporučené cíle pro spotřebu antimikrobiálních látek a pro antimikrobiální rezistenci

21. vyzývá členské státy, aby přijaly vhodná vnitrostátní opatření, která zajistí, že do roku 2030 se celková spotřeba antibiotik u lidí (vyjádřená v definované denní dávce (DDD) na 1 000 obyvatel) v oblasti komunitní a nemocniční péče dohromady, včetně zařízení dlouhodobé péče, sníží v EU o 20 % ve srovnání s výchozím rokem 2019 s nejvyšší DDD 15 v každém členském státě;
22. vyzývá členské státy, aby přijaly vhodná vnitrostátní opatření k zajištění toho, aby do roku 2030 alespoň 70 % celkové spotřeby antibiotik u lidí patřilo do skupiny „Access“, jak je definována v klasifikaci AWaRe organizace WHO.
23. vyzývá členské státy, aby přijaly vhodná vnitrostátní opatření s cílem zajistit, aby se do

³¹ <https://www.who.int/publications/i/item/9789240062382>

roku 2030 snížil celkový výskyt infekcí krevního řečiště vyvolaných bakterií *Staphylococcus aureus* rezistentní na methicilin (na 100 000 obyvatel) v EU o 15 % ve srovnání s referenčním rokem 2019;

24. vyzývá členské státy, aby přijaly vhodná vnitrostátní opatření s cílem zajistit, aby se do roku 2030 snížil celkový výskyt infekcí krevního řečiště vyvolaných bakterií *Escherichia coli* rezistentní vůči cefalosporinům třetí generace (na 100 000 obyvatel) v EU o 10 % ve srovnání s referenčním rokem 2019;
25. vyzývá členské státy, aby přijaly vhodná vnitrostátní opatření s cílem zajistit, aby se do roku 2030 snížil celkový výskyt infekcí krevního řečiště vyvolaných bakterií *Klebsiella pneumoniae* rezistentní vůči karbapenemům (na 100 000 obyvatel) v EU o 5 % ve srovnání s referenčním rokem 2019;
26. vyzývá členské státy, aby stanovily ukazatele, které by podpořily dosažení doporučených cílů, jakož i cílů týkajících se dalších aspektů souvisejících s antimikrobiální rezistencí, jako je kontrola prevence infekcí, dohled nad antimikrobiálními látkami, postupy předepisování a odborné vzdělávání, a aby zavedená opatření zajišťovala silné, avšak udržitelné úsilí o dosažení těchto cílů s každoročním snižováním, aby se zabránilo zatížení v závěru období a chránila bezpečnost pacientů;
27. vyzývá Komisi, aby zavedla vhodná opatření, která přispějí k dosažení cíle strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ a akčního plánu „nulového znečištění“, jímž je snížení celkového prodeje antimikrobiálních látek používaných u hospodářských zvířat a v akvakultuře v EU o 50 % do roku 2030, a zdůrazňuje, že je třeba zohlednit pokrok, jehož už bylo dosaženo na úrovni členských států, a zajistit dobré životní podmínky zvířat, přičemž zemědělcům by měla být při provádění zavedených opatření poskytnuta podpora;
28. vyzývá Komisi, aby přednostně zveřejnila zbývající akty v přenesené pravomoci týkající se nařízení (EU) 2019/6 týkající se veterinárních léčivých přípravků, a obnovila tak rovnováhu mezi masnými výrobky z EU a výrobky dováženými ze zemí mimo EU tím, že zajistí, aby hospodářská zvířata podléhala stejným normám pro používání antimikrobiálních látek bez ohledu na to, zda jsou chována v EU nebo jinde;

Informovanost, vzdělávání a odborná příprava

29. vyzývá členské státy, aby ve spolupráci s institucemi vysokoškolského a odborného vzdělávání a se zúčastněnými stranami zajistily, že vnitrostátní programy a učební osnovy dalšího vzdělávání založené na důkazech v oblastech, jako je lékařství, ošetrovatelství, farmacie, zubní lékařství, veterinární lékařství, zemědělské školy a agronomické vědy, budou zahrnovat povinné meziodvětvové vzdělávání v oblasti antimikrobiální rezistence, prevence a kontroly infekcí, environmentálních rizik, biologické bezpečnosti a alternativ k antibiotikům, jakož i v oblasti dohledu nad antimikrobiálními látkami, včetně obezřetného používání antimikrobiálních látek a dopadu případného snížení potřeby antibiotik;
30. vyzývá členské státy, aby zvyšovaly povědomí veřejnosti a zdravotníků pracujících v odvětví humánního a veterinárního lékařství a výrobců léčiv o existenci programů pro sběr a bezpečné odstraňování nepoužitých, prošlých a zbytkových antimikrobiálních

- látek a o významu těchto programů pro prevenci antimikrobiální rezistence;
31. vyzývá členské státy, aby podporovaly a případně usnadňovaly meziodvětvový rozvoj programů odborného vzdělávání a sdílení osvědčených postupů mezi odvětvími;
 32. vyzývá členské státy, aby zintenzivnily a zlepšily komunikaci a informovanost o antimikrobiální rezistenci a obezřetném používání antimikrobiálních látek s cílem podpořit znalosti a změny chování:
 - a. poskytováním pravidelně aktualizovaných informací o antimikrobiální rezistenci na vnitrostátní a místní úrovni a informačních materiálů o antimikrobiální rezistenci a významu účinné prevence a kontroly infekcí, environmentálních rizik, zvýšených standardů dobrých životních podmínek zvířat, biologické bezpečnosti, dozoru a dohledu nad antimikrobiálními látkami, včetně obezřetného používání antimikrobiálních látek a zlepšení postupů předepisování, odborníkům z oblasti humánního lékařství, veterinárního lékařství a agronomie;
 - b. prováděním osvětových činností a rozsáhlých komunikačních kampaní o antimikrobiální rezistenci, např. o její prevenci prostřednictvím hygieny, zejména hygieny rukou, a o obezřetném používání antimikrobiálních látek, včetně jejich bezpečného odstraňování, na vnitrostátní úrovni, zejména pokud jde o to, které infekce jsou léčitelné antibiotiky a které nikoli, s přihlédnutím k rozdílům u místního obyvatelstva a k osvědčeným postupům v oblasti účinné komunikace;
 - c. vedením cílených komunikačních kampaní, které mají zvýšit informovanost konkrétních skupin obyvatelstva, s využitím vhodných prostředků a komunikačních kanálů pro tyto konkrétní skupiny;
 - d. případným vedením meziodvětvových komunikačních kampaní na podporu sdílení zdrojů;
 - e. usnadněním komunikace mezi zúčastněnými stranami a odvětvími, na něž se změna chování zaměřuje, s cílem podpořit sdílení znalostí a osvědčených postupů;
 - f. přípravou intervencí zaměřených na změnu chování klíčových profesních skupin, pacientů nebo široké veřejnosti v ekosystému pro boj proti antimikrobiální rezistenci v rámci přístupu „jedno zdraví“ na základě zkušeností s jinými hrozbami pro veřejné zdraví, např. COVID-19, HIV nebo kouření;
 - g. prováděním iniciativ zaměřených na zvyšování povědomí rodičů a dětí školního věku o významu správné hygieny v boji proti antimikrobiální rezistenci, a to i v rámci základního vzdělávání v oblasti potravin, zdraví a ekonomiky domácnosti;
 33. vyzývá Komisi, aby koordinovala výše uvedené osvětové činnosti a komunikační kampaně a informovala příslušné agentury a další orgány EU s cílem maximalizovat jejich dopad;
 34. vyzývá Komisi, středisko ECDC a agenturu EMA, aby podporovaly a doplňovaly činnosti členských států zaměřené na zvyšování povědomí o antimikrobiální rezistenci a obezřetném používání antimikrobiálních látek prostřednictvím komunikačních činností

v rámci celé EU, a případně i prostřednictvím možností školení, jako je projekt AMR-EDUCare³²;

35. vyzývá Komisi, aby podpořila členské státy v poskytování dalšího odborného vzdělávání a celoživotního učení odborníkům z oblasti humánního lékařství, veterinárního lékařství a agronomie o hrozbě antimikrobiální rezistence a její prevenci v souladu s přístupem „jedno zdraví“, a to prostřednictvím vzdělávacích příležitostí, jako je iniciativa „Zlepšení školení pro zvýšení bezpečnosti potravin“³³.

Výzkum a vývoj a pobídka pro inovace a přístup k antimikrobiálním látkám a dalším lékařským opatřením proti antimikrobiální rezistenci

36. důrazně vyzývá členské státy a Komisi, aby podporovaly sdílení výzkumných dat a technologických inovací pro odhalování, prevenci a léčbu infekcí u lidí způsobených patogeny rezistentními vůči antimikrobiálním látkám, včetně vytvoření evropského partnerství a vynaložení významných investic do něj, které umožní koordinaci, sladění a financování meziodvětvového výzkumu a inovací v boji proti antimikrobiální rezistenci v rámci přístupu „jedno zdraví“; požaduje, aby toto partnerství bylo založeno na trvalém zapojení zúčastněných stran, včetně průmyslu, občanské společnosti, zejména sdružení pacientů, akademické obce, jako je iniciativa „Evropské univerzity“, a nevládních odborníků, a to po celou dobu vývoje a provádění politiky; vyzývá členské státy, aby zajistily, že účast v evropském partnerství proti antimikrobiální rezistenci v rámci přístupu „jedno zdraví“ bude v praxi otevřená i malým a středním podnikům;
37. vyzývá členské státy a Komisi, aby podporovaly vývoj a dostupnost antimikrobiálních látek, jakož i používání dalších lékařských protiopatření důležitých pro boj proti antimikrobiální rezistenci u lidí, zejména diagnostických testů a očkovacích látek zaměřených na patogeny rezistentní vůči antimikrobiálním látkám;
38. vyzývá Komisi a členské státy, aby i nadále poskytovaly dostatečné zdroje na podporu výzkumu a vývoje zaměřeného na řešení antimikrobiální rezistence ve stávajícím rozpočtovém cyklu a zavázaly se, že v příštím rozpočtovém cyklu bude antimikrobiální rezistence prioritou, a to prostřednictvím:
- podpory členských států při určování prioritních patogenů rezistentních vůči antimikrobiálním látkám na úrovni Unie a členských států, při mapování stávajících, připravovaných a chybějících lékařských opatření proti antimikrobiální rezistenci a při stanovování cílových profilů přípravků;
 - podpory výzkumu a vývoje lékařských protiopatření proti antimikrobiální rezistenci, zejména koordinací financování translačního výzkumu a vývojem v pozdní fázi lékařských protiopatření proti antimikrobiální rezistenci, zamezení zbytečnému zdvojování činností, včetně klinických zkoušek antimikrobiálních látek, s náležitým zohledněním potenciální úlohy Úřadu pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví jako účinného „koordinátora lékařského

³² <https://www.amreduceare.eu/>

³³ https://food.ec.europa.eu/horizontal-topics/official-controls-and-enforcement/legislation-official-controls/better-training-safer-food_en

- výzkumu a vývoje“, který řídí výzkum v EU s cílem urychlit vývoj nových antibiotik a alternativ;
- c. podpory výzkumu alternativních léčebných postupů, včetně bakteriofágů;
 - d. předcházení nedostatku léků, jakož i výrazného zlepšení kontinuity dodávek antimikrobiálních látek a dalších lékařských protiopatření proti antimikrobiální rezistenci v EU, zejména podporou a koordinací iniciativ členských států v oblasti výroby, nákupu a vytváření zásob, a zároveň zabránění efektu uzamčení ve vztahu k určitým technologiím lékařských protiopatření;
 - e. zlepšení předpovědi poptávky, posouzení a řešení zranitelnosti dodavatelského řetězce antibiotik a vytváření zásob cílených antibiotik, aby se zabránilo jejich nedostatku;
 - f. koordinace grantů a provádění podpůrných programů se zvláštním zřetelem na výzkum a vývoj v počáteční fázi na akademické půdě a v malých a středních podnicích;
39. vyzývá členské státy a Komisi, aby přispěly k vytvoření a správě celoevropského systému tahových (motivačních) pobídek pro více zemí, který by umožnil udržitelné a dlouhodobé inovační prostředí, urychlený vývoj a přístup k antimikrobiálním látkám; konstatuje, že tento systém by mohl mít podobu záruky příjmů, odměn za vstup na trh v kombinaci se zárukou příjmů, jednorázových odměn za vstup na trh nebo plateb při dosažení určitých milníků; požaduje, aby v průběhu procesu přípravy byly konzultovány příslušné odvětvové a další zúčastněné strany za účelem doplnění regulačního rámce platného pro humánní léčivé přípravky;
40. vyzývá členské státy a Komisi, aby sdružily zdroje, prováděly společné iniciativy, finančně přispívaly k provádění systému tahových (motivačních) pobídek a zavázaly se k účasti v síti uvedené v pracovním programu EU4Health na rok 2023;
41. vyzývá členské státy a Komisi, aby v pravidelných intervalech a kdykoli to bude vhodné přezkoumávaly systém a jeho dopad na vývoj a dostupnost antimikrobiálních látek, a konstatuje, že by to mělo zahrnovat konzultace se všemi příslušnými zúčastněnými stranami;
42. vyzývá členské státy a Komisi, aby poskytovaly pobídky pro vývoj a uvádění na trh alternativ k antimikrobiálním látkám, jakož i pro inovativní diagnostické testy a očkovací látky pro veterinární lékařství a alternativy k antimikrobiálním látkám, jako jsou lokální anestetika nebo psychofarmakologické léčivé přípravky, včetně řešení rozložitelných antibiotik;

Spolupráce

43. vyzývá členské státy, aby ohlašovaly údaje o antimikrobiální rezistenci a o spotřebě antimikrobiálních látek do globálního systému sledování antimikrobiální rezistence a

používání antimikrobiálních látek (GLASS)³⁴;

44. vyzývá členské státy, aby využily pravidelných zasedání sítě EU pro boj proti antimikrobiální rezistenci v rámci přístupu „jedno zdraví“, a další příslušné výbory a pracovní skupiny zabývající se antimikrobiální rezistencí, aby:
 - a. posílily vzájemnou spolupráci a spolupráci s Komisí, příslušnými agenturami EU a se zúčastněnými stranami a odborníky v oblasti antimikrobiální rezistence;
 - b. si vyměňovaly osvědčené postupy, zejména pokud jde o opatření k zajištění toho, aby zdravotničtí pracovníci dodržovali pokyny pro obezřetné používání;
 - c. sdílely národní akční plány týkající se antimikrobiální rezistence a související zprávy o provádění a hodnocení vzájemně s Komisí a příslušnými agenturami EU a umožnily vzájemné hodnocení těchto dokumentů;
45. vyzývá členské státy, aby posílily spolupráci v oblasti antimikrobiální rezistence mezi odborníky z oblasti humánního lékařství, veterinárního lékařství a agronomie a se zúčastněnými stranami s cílem zlepšit přístup „jedno zdraví“ v oblasti antimikrobiální rezistence;
46. vyzývá Komisi, aby posílila spolupráci v oblasti antimikrobiální rezistence s úřadem EFSA, agenturou EMA, střediskem ECDC, agenturami EEA a ECHA a posílila přístup „jedno zdraví“ v oblasti antimikrobiální rezistence prostřednictvím meziagenturní pracovní skupiny pro antimikrobiální rezistenci, která by měla:
 - a. poskytovat účinnou platformu pro pravidelná setkání, aby bylo možné zajistit výměnu informací o antimikrobiální rezistenci a projednat nadcházející žádosti a mandáty a
 - b. podpořit integraci údajů z dohledu napříč odvětvími v souladu s přístupem „jedno zdraví“;
47. vyzývá Komisi, aby vypracovala monitorovací rámec pro hodnocení pokroku a výsledků dosažených při provádění akčního plánu proti antimikrobiální rezistenci z roku 2017 a tohoto doporučení;
48. vyzývá členské státy, aby shromažďovaly a zpřístupňovaly veškeré údaje, které se v této souvislosti používají, a aby vytvořily databázi pro celou EU, a vyzývá Komisi, aby tyto údaje zveřejnila na specializovaných internetových stránkách, a podpořila tak transparentnost;

Globální akce

49. vyzývá členské státy a Komisi, aby se zasazovaly o rozvoj a provádění norem prosazovaných zejména mezinárodními normalizačními orgány ve spolupráci se zeměmi mimo EU, a zejména aby:

³⁴ <https://www.who.int/initiatives/glass>

- a. byly vypracovány ambicióznější normy a pokyny organizace WOAHA týkající se odpovědného a obezřetného používání antimikrobiálních látek ve veterinárním lékařství, které by měly odrážet potřebu postupně ukončit používání antimikrobiálních látek ke stimulaci růstu nebo zvýšení užitkovosti zvířat na celém světě;
 - b. byly vypracovány pokyny k obezřetnému používání antimikrobiálních látek pro fyto-sanitární účely prostřednictvím Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin³⁵;
 - c. byl prováděn revidovaný Kodex zásad pro minimalizaci a potlačování antimikrobiální rezistence potravinového původu v rámci Codexu Alimentarius³⁶ a Pokyny pro integrované sledování a dohled nad antimikrobiální rezistencí potravinového původu³⁷.
50. vyzývá členské státy a Komisi, aby v rámci jednání o potenciální mezinárodní dohodě WHO o prevenci pandemií, připravenosti a reakci na ně usilovaly o začlenění konkrétních ustanovení o antimikrobiální rezistenci v souladu s přístupem „jedno zdraví“; v této souvislosti žádá, aby byla zejména upřednostněna opatření týkající se čisté vody a odpadních a hygienických zařízení;
51. vyzývá členské státy a Komisi, aby v návaznosti na rozhodnutí výkonné rady WHO ze dne 30. listopadu 2018 o této otázce podpořily iniciativy WHO zaměřené na přípravu pokynů k tomu, jak by měla být prováděna správná výrobní praxe pro nakládání s odpady a odpadními vodami v souvislosti s výrobou antimikrobiálních látek;
52. vyzývá členské státy a Komisi, aby se zasazovaly o to, aby se problematika antimikrobiální rezistence stala v rámci skupin G7 a G20 jednou z hlavních politických priorit s cílem dosáhnout ambiciózních závazků na celosvětové úrovni, včetně stanovení a prosazování přijetí hlavních zásad s cílem spravedlivě rozdělit finanční zátěž vyplývající z pobídek k získávání antimikrobiálních látek mezi země G20 nebo G7;
53. naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby se zasadily o to, aby na plánované konferenci OSN na vysoké úrovni o antimikrobiální rezistenci v roce 2024 byly přijaty globální závazky k řešení antimikrobiální rezistence, včetně cílů pro používání antimikrobiálních látek, které budou vycházet z ministerského manifestu o antimikrobiální rezistenci z Maskatu;
54. vyzývá členské státy a Komisi, aby posílily spolupráci v klíčových oblastech boje proti antimikrobiální rezistenci, jako je výzkum, dohled, komunikace a sdílení znalostí, a to jak v celosvětovém měřítku, tak v sousedství EU; vyzývá zejména k prozkoumání dalších možností spolupráce mezi Úřadem pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví a mezinárodními partnery;

³⁵ <https://www.ippc.int/en/>

³⁶ https://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/sh-proxy/en/?lnk=1&url=https%253A%252F%252Fworkspace.fao.org%252Fsites%252Fcodex%252Fstandards%252FCXC%2B61-2005%252FCXC_061e.pdf

³⁷ https://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/sh-proxy/en/?lnk=1&url=https%253A%252F%252Fworkspace.fao.org%252Fsites%252Fcodex%252Fstandards%252FCXG%2B94-2021%252FCXG_94e.pdf

55. vyzývá členské státy a Komisi, aby podpořily a aktivně se zapojily do „platformy pro mnohostranné partnerství v oblasti antimikrobiální rezistence“³⁸ vytvořeného čtyřpartitou s cílem pomoci vytvořit společnou globální vizi a dosáhnout většího konsensu v oblasti antimikrobiální rezistence;
56. vyzývá členské státy a Komisi, aby poskytly rozvojové kapacity a podpořily iniciativy v oblasti antimikrobiální rezistence v zemích s nízkými a středními příjmy, zejména prostřednictvím:
- zapojení do iniciativy tým Evropa s Afrikou v oblasti udržitelné zdravotní bezpečnosti na základě přístupu „jedno zdraví“, jehož cílem je zejména pomoci v boji proti antimikrobiální rezistenci;
 - podpory provádění národních akčních plánů proti antimikrobiální rezistenci založených na přístupu „jedno zdraví“ v zemích s nízkými a středními příjmy, zejména prostřednictvím svěřenského fondu OSN sdružujícího více partnerů a zaměřeného proti antimikrobiální rezistenci³⁹;
 - přispívání k úsilí v boji proti infekčním onemocněním a antimikrobiální rezistenci v zemích s nízkými a středními příjmy, například prostřednictvím Partnerství evropských a rozvojových zemí při klinických hodnoceních (společný podnik partnerství EDCTP3 v oblasti globálního zdraví)⁴⁰.
 - podpory očkovacích programů;
 - podpory sběru, sdílení a analýzy spolehlivých údajů z dohledu;
 - stanovení priority řešení ekonomických, sociálních a environmentálních příčin zdraví a nemocí v souladu se strategií EU v oblasti globálního zdraví, zejména přístupu k čisté vodě a hygienickým systémům;

Podávání zpráv

57. vyzývá Komisi, aby čtyři roky po přijetí tohoto usnesení podala Evropskému parlamentu a Radě zprávu o pokroku při jeho provádění;
- o
- o o
58. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení členským státům, Radě, Komisi a Světové zdravotnické organizaci.

³⁸ <https://www.fao.org/antimicrobial-resistance/quadripartite/the-platform/en/>

³⁹ <https://mptf.undp.org/fund/amr00>

⁴⁰ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/health/edctp_en